

Tavoite 3

Varmistetaan naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan torjumista koskevan direktiivin tehokas kansallinen täytäntöönpano. Varmistetaan, että direktiiviä tarkastellaan uudelleen joka viides vuosi Euroopan parlamentin edellyttämällä tavalla siltä varalta, että direktiiviin voidaan lisätä uusia rikoksia. Varmistetaan, että ensimmäisen tarkastelun yhteydessä direktiiviin sisällytetään suostumusperusteisesti määritellyn raiskauksen, pakotetun sterilisaation ja työpaikalla tapahtuvan seksuaalihäirinnän kriminalisointi.

Tavoitteen tausta

Naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan torjumista koskeva direktiivi on ensimmäinen EU-laki, joka käsittelee kattavasti naisiin kohdistuvan väkivallan kysymyksiä ja toteuttaa EU:ssa lokakuun alussa 2023 voimaan astunutta Istanbulin sopimusta. Direktiivin tarkoituksena on lisäksi suojella EU:n perusarvoja ja varmistaa Euroopan unionin perusoikeuskirjan toteutuminen.

Vaikka suostumusperusteisesti määritellyn raiskauksen, pakotetun sterilisaation ja työpaikalla tapahtuvan seksuaalihäirinnän kriminalisointi jäivät direktiivin ulkopuolelle, on direktiivi tästä huolimatta merkittävä askel eteenpäin; se sisältää toimia raiskausten ehkäisemiseksi, asettaa jäsenvaltioiden viranomaisille tehostetut raportointi- ja todisteidenkeruuvuorotteet. Lisäksi direktiivi velvoittaa jäsenmaita lisäämään yleistä tietoa suostumuksesta. Direktiivi määrittelee pakkoavioliitot ja naisten sukuelinten silpomisen rikoksiksi. Samoin direktiivi kriminalisoi esimerkiksi verkkostalkkauksen ja -häirinnän sekä intiimien kuvien jakamisen ilman suostumusta. EU:n neuvosto hyväksyi direktiivin toukokuun alussa 2024. Jäsenmaiden tulee panna direktiivi kansallisella lainsäädännöllä voimaan kolmen vuoden kuluessa.

Europarlamentti on vaatinut, että komissio raportoi viiden vuoden välein siitä, pitäisikö direktiiviä tarkistaa uusien rikosten lisäystarkoituksessa. Kun direktiiviä tarkastellaan, tulee direktiivissä kriminalisoida suostumusperusteisesti määritelty raiskaus, pakotettu sterilisaatio ja työpaikalla tapahtuva seksuaalihäirintä.